

Būtuoju tiltu

Romualda Suslavičienė

Būna eilėraščių, gimusių iš didelės meilės, didelio ilgesio, džiaugsmo. Arba – didelio skausmo, aiškaus suvokimo, jog niekas, net patys artimiausi, nestovi kartu su tavimi, kai likimas pažvelgia tau į akis ir jose įskaitai savo lemtį.

Būna eilėraščių, kuriuos perskaitai ir pajunti, tarsi tas lapas, kuriame jie užrašyti, skausmingai degintų tau rankas – tiek daug juose išgyvento, savimi pamatuoto tragizmo. To, tyliojo, kuris apie save nešaukia, kuris nebylus lydi žmogų kiekviename jo pasirinkime, pažinime, netekime. Kuris, skelbdamas apie save, nedrebina pasaulio, tik tyliai sušnabžda: „Nenusisuk“.

„Nenusisuk“. Taip vadinasi šiomet „Printėjos“ leidykloje dienos šviesą išvydusi kaišiadorietės Danutės Grigaliūnienės poezijos knygelė, bylojanti tą tiesą, kurią karaliaus Mindaugo lūpomis yra išsakęs ir Justinas Marcinkevičius: „Žmogus todėl ir panašus į Dievą, kad jis toks vienišas, toks baisiai vienas...“ Todėl neatsitiktinai pirmasis skyrius – vilkės monologai. Jau pats vilko – nepažinto (o gal – ir nenorimo pažinti?), svetimo mūsų pasauliui, įvaizdis simbolizuoja begalinę keliaujančiojo būtimi vienatvę, kai tenka ir klupti, ir keltis, ir neleisti „kad praeitis atimtų ateitį iš mūsų“, ir suvokti, jog „nusilpusių mūs nieks nepagailės“, išmokti slėptis, skirti savus nuo svetimų, žinant, kad išgyventi gali padėti tik dangus...

Dzūkiškos autorės šaknys atsiskleidžia skyriuje „Balti varpeliai“. Eilėraščių ciklu tarmišku pavadinimu „Dzieduliai mano“ tarsi grįžtama į pradžią, kai gyvenimiškos problemos ir „visa, kas aplinkui dėjos“ „laimingai nerūpėjo“. Skaudžios užuominos apie skausmingus dalykus paskęsta mieluose vaikystės vaizduose, saugomuose šilkinių močiutės ir didelių senelio rankų, gimtąją trobą sergstint žalčiui. Negandoms atitolinti dar užtenka čiobrelių arbatos, o pasiklysti įmanoma ir tarp aukštų tabako stiebų...

Biografiniai motyvai lydi cikle „Trys dienos“. Ciklas tarsi žymi pačius svarbiausius gyvenimo pradžios momentus, kuriais matuojami gyvenimo kelio vingiai. Poetiniame kalbėjime apie ankstyvosios jaunystės lūkesčius ne vienas brandesnio amžiaus skaitytojas atpažins ir save: yra dalykų, kurie būdingi kiekvienam žmogui, tačiau ne visi mokame juos taip gražiai išsakyti, ne visi mokame klausytis